

Foreningen i Skolen

Case rapport – Evaluering af Idræt for Alle

Indhold

1. Introduktion	45
2. Projektets aktiviteter	46
3. Projektets resultater	46
4. Projektets virkning	47
5. Læring og inspiration fra projektet	48

1. Introduktion

Projektet "Foreningen i Skolen" blev gennemført i Aabenraa Kommune i et tæt samarbejde med flere af kommunens folkeskoler og idrætsforeninger. DGI og Dansk Skoleidræt har også været samarbejdspartnere.

Baggrunden for projektet var den nye folkeskolereforms krav om mere idræt og bevægelse i løbet af skoledagen. Aabenraa Kommune kørte i skoleåret 2012/13 og første halvår af 2013 et projekt på fire skoler, hvor idrætsforeningerne var forsøgt koblet på projektet. Denne del af projektet ønskede kommunen at intensivere, og desuden at udvide det oprindelige projekts målgruppe og tilføje flere nye elementer, der kunne styrke og sikre forankringen af projektet.

Formålet med projektet var at skabe mere idræt og bevægelse i løbet af skoledagen på de syv deltagende folkeskoler.

Projektet havde fire hovedmål:

- At få flere idrætsuante børn til at dyrke mere idræt og bevægelse i løbet af og i forlængelse af skoledagen
- At give en stor gruppe 7.-9. klasses elever et kompetencemæssigt løft gennem en junioridrætsuddannelse, så de kunne udgøre en ressource både i skolen og i idrætsforeningerne
- At etablere et solidt samarbejde mellem lokale skoler og idrætsforeninger i lokalområdet, der kunne sikre implementeringen af folkeskolereformens krav om 45 minutters daglig aktivitet
- At etablere en platform for udviklingen af den åbne skole, idræt og bevægelse

På et mere konkret niveau havde projektet syv mål:

- At syv folkeskoler ud af 20 udbød junioridrætslederuddannelsen ved udgangen af 2016
- At syv folkeskoler ud af 20 udbød Skolesport for SFO-børn i 1. og 2. klasse ved udgangen af 2016
- At alle junioridrætslederelever gennemgik praktik i en idrætsforening

- At de unge, der fik en uddannelse i forbindelse med Foreningen i Skolen oplevede, at de havde fået flere kompetencer
- At samarbejdspartnerne i form af idrætsforeninger og skoler oplevede, at Foreningen i Skolen tilførte dem ekstra ressourcer
- At minimum 20 partnerskabsaftaler indgik i forbindelse med den åbne skole, idræt og bevægelse inden udgangen af 2016
- At 10 skoler benyttede sig af tilbuddene i den åbne skole, idræt og bevægelse

2. Projektets aktiviteter

Projektet planlagde at gennemføre en række aktiviteter:

- Optakt til junioridrætsledervalgfaget
- Kursusdag for eleverne i opstart af junioridrætsledervalgfaget
- Netværksmøde med undervisere
- Brobygning mellem forening og skole
- SkoleOL og atletikklubsamarbejde
- Håndboldens dag
- Skolegårds kort og kompetenceudvikling af lærere
- Opbygning af aftaler med foreninger
- Formidling af åben skole-tilbud ind i skolen

3. Projektets resultater

Projektet gennemførte i høj grad de planlagte aktiviteter og lykkedes i nogen grad med de konkrete resultater, der var sat som mål. Dette er begrundet i følgende:

- Optakt til junioridrætsledervalgfaget blev gennemført
- Kursusdag for eleverne i opstart af junioridrætsledervalgfaget blev gennemført
- Netværksmøde med undervisere blev gennemført
- Brobygning mellem forening og skole blev gennemført
- SkoleOL og atletikklubsamarbejde blev gennemført
- Håndboldens dag blev i mindre grad gennemført
- Skolegårds kort og kompetenceudvikling af lærere blev gennemført
- Opbygning af aftaler med foreninger blev gennemført
- Formidling af åben skole-tilbud ind i skolen
- Fire ud af de planlagte syv folkeskoler udbød junioridrætslederuddannelsen. Selvom kun fire skoler var involveret i projektet, var aktiviteterne mellem disse skoler og samarbejdsforeningerne en succes
- De samme fire folkeskoler udbød Skolesport for SFO-børn i 1. og 2. klasse

- Størstedelen af junioridrætsledereleverne gennemførte praktik i en idrætsforening.
- De unge, der tog uddannelsen, angav i interviews at de fik nye kompetencer og relationer. Eleverne havde gode oplevelser ved f.eks. at agere dommer og medhjælper til atletikstævner
- Hos nogle foreninger udgjorde junioridrætslederne en vigtig ressource, når foreningerne deltog i events i dagtimerne, hvor foreningerne kan mangle frivillige. De fire skoler, der deltog i projektet, kunne se mulighederne i at bruge projektet som et led i kravet om 45-minutters daglig motion og bevægelse.
- Der blev indgået 12 ud de 20 planlagte partnerskabsaftaler i forbindelse med den åbne skole, idræt og bevægelse
- Flere end de planlagte 10 skoler benyttede sig af tilbuddene i den åbne skole, idræt og bevægelse
- Projektet resulterede i, at der blev etableret et samarbejde mellem de fire skoler i lokalområdet og en række foreninger i forhold til praktik for valgfaget og brug af de åben skole tilbud, som foreningerne tilbød. Disse erfaringer har skabt et solidt fundament for kommunens videre arbejde med åben skole, idræt og bevægelse.
- De fire skoler har været meget tilfredse med at tilbyde valgfaget til deres elever, og junioridrætslederne blev brugt i forbindelse med afviklingen af events som f.eks. skole-OL

4. Projektets virkning

På grund af mangel på data er det uvist, om projektet er lykkedes med det overordnede formål om at skabe mere idræt og bevægelse i løbet af skoledagen på de syv deltagende folkeskoler.

Målet med det kompetencemæssige løft til junioridrætslederne var, at de kunne udgøre en ressource både i skolen og i idrætsforeningerne. Kommunen har oplyst, at junioridrætsledernes uddannelse ikke har givet dem de rette kompetencer til at undervise motorisk svage og idrætsuvante børn, og at junioridrætslederne hovedsageligt blev brugt til afvikling af events. I forhold til at junioridrætslederne kunne udgøre en ressource i idrætsforeningerne, har kommunen oplyst, at det var begrænset, hvor mange junioridrætsledere, der blev tilknyttet en praktikforening, hvis de ikke allerede havde fodfæste i foreningen og tog valgfaget for at styrke den rolle.

De fire samarbejder mellem skoler og idrætsforeninger i lokalområdet var tætte – både i forhold til praktik for junioridrætslederne i foreningerne og skolernes brug af de etablerede åben skole-tilbud. Kommunen finder, at udvikling af foreningsaftaler kom godt på vej i projektet, men der er behov for mere modningstid i forhold til at udbrede modellen til andre skoler og foreninger i lokalområdet. Projektets virkning skal derfor mere ses i forhold til at have etableret en platform for udviklingen af den åbne skole, idræt og bevægelse.

Erfaringerne fra projektet vil blive forankret i et stort femårigt skoleprojekt SundSkole2020¹⁴, som kommunen har iværksat for kommunens 20 folkeskoler. Åben skole tiltagene og junioridrætsledereuddannelsen vil blive videreført med de vigtige erfaringer, som er indhentet i 'Foreningen i Skolen'. Projektet realiseres på tværs af tre politik- og forvaltningsområder: Børn & Skole, Kultur, Miljø & Erhverv, Social & Sundhed og er finansieret af en fondsbevilling.

I forhold til det overordnede formål med 'Idræt for Alle' er der følgende virkninger:

Flere aktive borgere

Der foreligger ikke data, som kan belyse, i hvilket omfang projektet er lykkedes med at få idrætsuvante børn til at dyrke idræt i fritiden. Som nævnt ovenfor oplyser kommunen, at junioridrætsledernes uddannelse ikke har givet dem de rette kompetencer til at undervise motorisk svage og idrætsuvante børn. Dette ville kræve en faguddannet lærer, og junioridrætslederne kunne så indgå som hjælpeinstruktør el. lign. Det er derfor usikkert om projektet har haft en effekt på, at flere borgere er blevet aktive.

Kommunen angiver selv, at målet skal ses i forhold til en længere tidshorisont, hvor SundSkole2020 er et nyt tiltag som på sigt vil fremme idrætsdeltagelsen.

Nytænkning

Projektet bidrog ikke med nytænkning på landsplan. Konceptet er udviklet af Dansk Skoleidræt, som tilbyder det til andre kommuner, og en række andre kommuner har i perioden arbejdet med projekter, der har fokus på åben skole, idræt og bevægelse i et samarbejde mellem skole og lokale foreninger.

Projektet har i en lokal sammenhæng tænkt nyt ved at bygge bro mellem skoler og foreninger ved at udbyde valgfag i samarbejde med lokale foreninger.

5. Læring og inspiration fra projektet

Flere af de deltagende foreninger har efterspurgt en mere gensidig proces i samarbejdet med skolerne. Set fra foreningernes perspektiv så har fokus i projektet været på, at få "foreningen ind i skolen", men i mindre grad på at få "skolen ind i foreningen". Foreningerne betonedede det vigtige i, at aktiviteterne skulle foregå i foreningens vante rammer. Det er derfor vigtigt, at foreningerne meget tidligt inddrages i planlægningen af åben skole-aktiviteter for at skabe ejerskab til projektet hos foreningerne.

¹⁴ www.aabenraa.dk/borger/skole-og-uddannelse/skoler/sundskole-2020/

Rekrutteringen af folkeskoler til projektet var udfordret af, at skolerne på grund af folkeskolereformens vedtagelse fik tilbud om 'åben skole' fra en række organisationer, der ønskede at samarbejde med skolerne. Skolerne var derfor nødsaget til at prioritere mellem de mange tilbud. Folkeskolereformen var herved på samme tid både fremmende (på grund af kravet om åben skole, idræt og bevægelse) og hæmmende for skolernes deltagelse, da mange af skolerne ikke ønskede eller havde de fornødne ressourcer til at deltage i projektet.

I en sådan situation, hvor mange organisationer 'bejler' til de lokale skoler, er det vigtigt med en meget klar formidling af indholdet i det åben skole-tilbud, som præsenteres for skolerne. Desuden vil en klar synliggørelse af de gode erfaringer fra deltagende skoler til de øvrige skoler i kommunen kunne fremme interessen hos de endnu ikke deltagende skoler. Disse to punkter er særlig vigtige, hvis tilbuddet ikke kanaliseres ud til skolerne gennem kommunens skoleforvaltning.

Kontaktinformation vedr. yderligere information om projektet:

Lea Kølby Damgaard

E-mail: lkd@aabenraa.dk